

Sygn. akt II Ka 284/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia SO Agata Kowalska
Protokolant:	p. o. sekr. sąd. Olga Wojtczuk

przy udziale Prokuratora Agnieszki Gańko

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2022 r.

sprawy **A. K. (1)**

oskarżonego o czyn z art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 9 grudnia 2021 r. sygn. akt II K 758/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa 140 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 284/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 9 grudnia 2021 r. sygn. akt II K 758/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Kierowanie przez A. K. (1) grózb pozbawienia życia i zdrowia wobec T. S., które wzbudziły w niej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione.	Zeznania T. S.	k.222-223
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

	Zeznania T. S.	Relacja pokrzywdzonej, przesłuchanej bezpośrednio przed sądem odwoławczym była w pełni wiarygodna. Jej zeznania ocenić należy jako spontaniczne, zgodne z tym co zeznała w początkowym etapie postępowania składając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Pozostają zgodne z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Bezpośredni kontakt z pokrzywdzoną wskazuje, że szczerze przekazała tylko to co zapamiętała ze zdarzeń będących przedmiotem sprawy, nie obciążała oskarżonego w sposób nadmierny. Przyznała, że obecnie nie czuje do niego urazy.
--	----------------	--

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
	Zarzut	
	1. naruszenie zasady bezpośredniości rozprawy i prawa do obrony (art. 6 kpk), to jest naruszenie art. 391 § 1 kpk w zw. z art. 394 § 2 kpk poprzez brak przeprowadzenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

bezpośredniego przesłuchania na rozprawie świadka/pokrzywdzonej T. S., pomimo wyraźnego wniosku oskarżonego w tym zakresie wyrażanego poprzez chęci podjęcia z nią mediacji oraz bezpodstawne uznanie za ujawnione jej zeznania bez odczytywania – uzasadniając ten fakt, iż świadek nie stawiała się z powodu niedającej się usunąć przeszkody, co nie miało miejsca, gdyż świadek od początku sprawy była w kontakcie mailowym z sądem (karta 109,126,135), usprawiedliwiła swoją nieobecność faktem, iż jest na Ukrainie i oczekuje na wizę do Polski, a więc jest i była możliwość bezpośredniego ustalenia kiedy świadek będzie w Polsce i przesłuchania świadka przed sądem w trakcie rozprawy, a także umożliwienie stronom podjęcia mediacji i pełnego wypowiedzenia się przez świadka w sprawie co do zdarzeń objętych oskarżeniem, a także możliwość zagwarantowania pełnego prawa do obrony oskarżonemu – w trakcie rozprawy w dniu 29 listopada 2022 r. (karta 137-140);

2. w powiązaniu z powyższym zarzutem naruszenie art. 23a § 1 kpk, poprzez bezpodstawne uznanie, że zachodzi niedająca się usunąć przeszkoda związana z brakiem możliwości stawiennictwa świadka, prowadząca do błędnego ustalenia, że brak jest możliwości odebrania zgody na mediację pod nieobecność pokrzywdzonej., a także błędne uznanie, że przyczyną uzasadniającą nieuwzględnienie wniosku o mediację oskarżonego (karta 128 i wyrażonego na rozprawie) jest niepodjęcie przez niego wcześniej starania o przeproszenie pokrzywdzonej o- gdyż Sąd mógłby chociaż zwrócić się za pośrednictwem poczty e-mail

do świadka, który mógłby się wypowiedzieć w tym temacie;

3. naruszenie art. 167 kpk, art. 6 kpk poprzez oddalenie na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 kpk wniosku dowodowego oskarżonego o przesłuchanie na rozprawie świadka I. R., która miała zeznawać na okoliczności szeroko rozumianych stosunków stron (w istocie przebiegu zdarzeń zarzucanych oskarżonemu), wzajemnych relacji stron i motywacji pokrzywdzonej w jego oskarżeniu;

4. naruszenie art. 410 kpk, art. 7 kpk poprzez brak oceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, to jest całkowity brak ocen wyjaśnień oskarżonego, jego stanowiska procesowego – Sąd nie wypowiedział się (nie ocenił) w żaden sposób jakichkolwiek wyjaśnień oskarżonego (choćby tych składanych w trakcie rozprawy w dniu 29 listopada 2022 r. (karta 138,139), tym samym Sąd nie oparł swojego rozstrzygnięcia na całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, co doprowadziło Sąd Rejonowy do błędnych ustaleń faktycznych;

5. naruszenie prawa do obrony art. 6 kpk, poprzez brak doręczenia na rozprawie lub przed rozprawą w dniu 29 listopada 2021 r. postanowienia o odmowie przyznania oskarżonemu obrońcy z urzędu, brak poinformowania na rozprawie o tym fakcie i uniemożliwienie ewentualnego wyznaczenia obrońcy z wyboru - co oskarżony stanowczo wyraził w swoim zażaleniu w tym przedmiocie, niestety już po wydaniu tego wadliwego wyroku, gdyż postanowienie o odmowie

	<p>pryznania obrońcy otrzymał już po zapadłym w sprawie wyroku;</p> <p>6. błędne ustalenia faktyczne, to jest:</p> <p>a. błędnego ustalenia, że A. K. nie mógł pogodzić się z tym, że T. S. nie chciała być w związku;</p> <p>b. błędnego ustalenia, że w dniu 25.08.2020 r. A. K. czekał rano niedaleko miejsca pracy na T. S., szarpał kobietę, chciał jej zabrać paszport z torebki, krzyczał do niej wówczas na zmianę, że ją pokochał i że ją zabije, czym wzbudził w niej uzasadnioną obawę, że groźba zostanie spełniona, a kobieta bała się po tym wydarzeniu chodzić do pracy;</p> <p>c. błędnego ustalenia, że w dniu 30.08.2020 r. pisał do wymienionej smsy, na przemian wyznające jej miłość i grożąc pozbawieniem życia i zdrowia, że nikt jej nie pomoże, że zakopie ją w ogródku;</p> <p>d. błędnego ustalenia, że w nieustalonym dniu na początku września 2020 r. po raz kolejny groził T. S. [pozbawieniem życia i zdrowia grożąc, że nie da jej żyć, że odnajdzie ją na Ukrainie.</p>	
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Poddając zaskarżony wyrok kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy nie stwierdził naruszenia przepisów procesowych wskazanych w apelacji oskarżonego.</p> <p>Ad. 1 – zarzut bezzasadny, a obecnie bezprzedmiotowy z uwagi na uwzględnienie wniosku zawartego w apelacji oskarżonego i</p>		

wezwanie na rozprawę odwoławczą pokrzywdzonej T. S. celem jej bezpośredniego przesłuchania. W ten sposób umożliwiono oskarżonemu zadawanie pytań świadkowi, jak też wypowiedzenie się co do przeprowadzonego dowodu.

Ad. 2 – zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 23a kpk nie nakłada na sąd obowiązku przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, stwarza jedynie taką możliwość, poddając ocenie organu procesowego celowość zastosowania tej instytucji. Decyduje o tym charakter czynu, istnienie bądź też nie ewentualnych roszczeń o odszkodowanie czy zadośćuczynienie. O niecelowości przeprowadzenia mediacji mogą też decydować chociażby relacje między stronami i natężenie istniejącego między nimi konfliktu. Ponadto, mediacja ma charakter dobrowolny i wymaga zgody oskarżonego i pokrzywdzonego.

W istniejącej sytuacji procesowej, odebranie od pokrzywdzonej T. S. zgody na mediację, a także jej ewentualne przeprowadzenie było utrudnione lub wręcz niemożliwe z uwagi na jej pobyt za granicą i brak ustalonego terminu powrotu do Polski. Słusznie zatem Sąd Rejonowy oddalił wniosek oskarżonego w tym przedmiocie. Przeprowadzenie mediacji wymaga wyraźnej zgody zarówno oskarżonego jak też pokrzywdzonego, a także jego obecności na spotkaniu z mediatorem. Na marginesie zaznaczyć należy, że przeprowadzenie mediacji w sytuacji gdy oskarżony A. K. (1) kwestionuje popełnione czyny i nie przedsięwziął żadnych starań, aby chociażby

przeprosić pokrzywdzoną, jawi się jako niecelowe.

Ad 3 – zarzut niezasadny. Sąd Rejonowy wskazał podstawę prawną i uzasadnił w sposób przekonujący oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka I. R.. Okoliczności związane z wzajemną reakcją stron, w której pozostawały przed wydarzeniami będącymi przedmiotem sprawy pozostaje bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego w niniejszej sprawie. Skarżący nie wskazał ponadto, jaki wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku miałyby mieć odstępianie od przesłuchania wskazanego świadka.

Ad. 4 - oskarżony nie wykazał w złożonym środku odwoławczym, aby Sąd Rejonowy pominął dowody istotne dla rozstrzygnięcia o jego sprawstwie i winie, bądź uchybił przy ocenie materiału dowodowego regułom logicznego rozumowania, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego. Oskarżony A. K. (1) nie złożył w sprawie wyjaśnień, ograniczając się do zakwestionowania postawionych mu zarzutów. Faktem jest, że w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia zabrakło odniesienia się wprost do jego stanowiska procesowego, nie wykazano jednak, aby uchybienie to miało wpływ na treść wydanego orzeczenia. Przedmiotem kontroli odwoławczej jest wyrok, a nie samo uzasadnienie, ewentualne nieprawidłowości w jego sporządzeniu nie oznaczają nieprawidłowości wyroku, to materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, stanowiący podstawę dowodową wyroku, powinien decydować o trafności zawartych w nim rozstrzygnięć, a nie

sam dokument w postaci uzasadnienia. Dokonując oceny dowodów osobowych – zeznań świadków oraz dowodów z dokumentów Sąd Rejonowy ustalił, które z nich stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa i winy A. K. (1). Z przeprowadzonej analizy materiału dowodowego wynika zatem wprost, że Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego nieprzyznającego się do winy, którą to ocenę podziela Sąd odwoławczy. Okoliczności zdarzeń będące przedmiotem sprawy dotyczące wypowiedzianych wobec pokrzywdzonej gróźb pozbawienia życia i zdrowia, którym oskarżony zaprzeczył, jak też obawy T. S., że groźby te zostaną spełnione wynikają z konsekwentnych, pozytywnie ocenionych zeznań pokrzywdzonej znajdujących potwierdzenie w relacji świadków M. B. i V. Z., jak też z dołączonych wydruków wiadomości sms, które oskarżony wysyłał do pokrzywdzonej, a którego to faktu w tej sprawie nie kwestionował.

Ad. 5 – zarzut bezzasadny. Przepis art. 6 k.p.k. jako zawierający generalną zasadę procesu karnego, tj. zasadę prawa do obrony, nie może stanowić samoistnej podstawy odwoławczej. O ile skarżący zarzuca skarżonemu orzeczeniu uchybienie przewidzianej w tym przepisie zasadzie procesowej to powinien przywołać tą normę, ale w związku z innym przepisem, który - jako realizujący tą zasadę - został także naruszony.

Prawo do obrony oskarżonego w toczącym się procesie nie zostało naruszone. Oskarżony został pouczone o przysługujących mu uprawnieniach, był zawiadamiany

o wszystkich terminach czynności procesowych. Uczestniczył aktywnie w rozprawach, składając wnioski formalne i dowodowe. Odpis aktu oskarżenia został przesłany oskarżonemu wraz z zawiadomieniem o pierwszej rozprawie 21 września 2021 r. Rozprawa odbyła się 18 października 2021 r. Wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu A. K. (1) złożył 18 listopada 2021 r. Został on rozpoznany w dniu 22 listopada 2021 r., kiedy to wydano postanowienie o nieuwzględnieniu wniosku, o czym poinformowano oskarżonego telefonicznie (k.133) i przesłano odpis postanowienia na wskazany przez niego adres. Oskarżony wiedział zatem o treści wydanego postanowienia, jak też o kolejnym terminie rozprawy wyznaczonej na 29 listopada 2021 r. Miał zatem możliwość ustanowienia obrońcy z wyboru. W ten sposób nie sposób uznać, aby prawo do obrony oskarżonego zostało w jakikolwiek sposób ograniczone. Zaznaczenia wymaga ponadto, że w przedmiotowej sprawie nie było przesłanek do obrony obowiązkowej.

Ad. 6 – zarzut wtórny w stosunku do obrazy przepisów postępowania i nie zasługujący na uwzględnienie. Skarżący nie wykazał w złożonym środku odwoławczym, aby treść dokonanych przez Sąd Rejonowy ocen i wniosków nie odpowiadała zasadom logicznego rozumowania. Nie wskazał też na czym błędne ustalenia miały polegać ograniczając się jedynie do prostego zakwestionowania oceny dowodów i wskazania, że była ona wybiórcza i nie obejmowała całokształtu materiału dowodowego. Tak sformułowany zarzut potraktować należy jako niczym nie uzasadnioną polemikę

z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Oskarżony nie wskazał żadnych konkretnych uchybień, które mogłyby mieć wpływ na ustalenia poczynione przez Sąd meriti i nie podał na czym owe błędy miałyby polegać. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyraźnie wskazuje się, że istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, innymi słowy, na forsowaniu własnego poglądu strony na daną kwestię. Stawiając tego rodzaju zarzut należy wskazać, jakich uchybień w świetle zgodności lub niezgodności z treścią dowodu, zasad logiki czy sprzeczności z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów Sąd pierwszej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z 10 maja 2005 r., WA 10/05). Nie może też przynieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu, proste zaprzeczenie ustaleniom poczynionym przez Sąd bez wskazania na czym miałyby polegać zarzucane uchybienie.

Poddając zaskarżony wyrok kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy nie stwierdził także, aby orzeczona wobec oskarżonego A. K. (1) kara była niewspółmiernie surowa, jak podnosił autor apelacji w uzasadnieniu złożonego środka odwoławczego. Z karą niewspółmiernie rażącą mamy bowiem do czynienia, gdy wymierzona kara z punktu widzenia nie tylko strony procesowej ale i ogółu społeczeństwa jawi się jako zbyt drastyczna, niesprawiedliwa, przynosząca nadmierną dolegliwość. Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy należy stwierdzić, że Sąd I instancji

wymierzając oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności uwzględnił wszystkie dyrektywy płynące z treści art. 53 kk, bacząc na wszelkie okoliczności dotyczące zarówno osoby sprawcy jak też stopnia jego winy i społecznej szkodliwości czynu. Orzeczoną karę uznać należy za odpowiednią, aby podziałać na oskarżonego powstrzymująco i uświadomić mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności karnej za kolejne naruszenie porządku prawnego. Ponadto, jest to kara sprawiedliwa, która zachowuje właściwe proporcje pomiędzy funkcją represyjną i wychowawczą, a w szczególności powinna przyczyni się do uświadomienia oskarżonemu naganności prezentowanych przezeń zachowań oraz uczynić zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości dowodząc braku bezkarności dla tego typu incydentów. Zaznaczenia wymaga przy tym, że A. K. (1) uprzednio wchodził już w konflikty z prawem – co niewątpliwie musiało znaleźć odbicie w rodzaju i wymiarze orzeczonej kary. Trudno bowiem uznać, aby proces resocjalizacyjny był wobec niego zakończony i skuteczny. Pomimo uprzednio orzekanych kar, oskarżony ponownie naruszył porządek prawny, czyniąc to w okresie próby wyznaczonym poprzednio wydanym wyrokiem. Wskazuje to na wyjątkowe lekceważenie porządku prawnego i stwarza konieczność dalszego oddziaływania na oskarżonego poprzez wymierzoną mu karę pozbawienia wolności. Dążenie do pogodzenia się z pokrzywdzoną i ugodowego rozwiązania sporu wskazane przez oskarżonego w złożonej apelacji pozostały jedynie w sferze deklaracji i w żaden sposób

nie przełożyły się na jego postawę procesową.	
Wniosek	
O uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Bezzasadność zarzutów warunkowała niezasadność wniosku. W sprawie brak było przesłanek, które mogłyby skutkować uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania określonych w art. 439 kpk, 454 kpk lub art. 437 § 2 kpk – które wskazywałyby na konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego w całości..	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 9 grudnia 2021 r. w całości.	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność zarzutów podniesionych w apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 627 § 1 kpk i art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 83 r. ze zm.) zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 140 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

7. PODPIS